

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин

Кафедра практики іноземної мови та методики викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин

В. В. Третько

31/08 2020р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Основи наукових досліджень

Освітньо-професійна програма Англійська мова і література

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач (і)	Тарасова Ольга Володимирівна
Профайл викладача	https://msn.khnu.km.ua/my/
E-mail викладача (ів)	tarasova20olia@gmail.com
Контактний телефон	
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=3679
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні понеділок 5-а пара, 4-4256, вівторок 5-а пара, 4-4256 Онлайн у разі необхідності за попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
						Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			Залік	Іспит
				Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	3	6	5	150	54	18		36		96			+	

Анотація дисципліни

Наукова діяльність у закладах вищої освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності у системі вищої освіти. Успішність наукової діяльності неможлива без знання її методології, теорії, технології, методів та організації. Дисципліна «Основи наукових досліджень» передбачає висвітлення теоретичних засад науково-дослідної діяльності, надання методичних рекомендацій щодо виконання конкретних видів наукових, навчально-дослідних та інших робіт, допомагає студентам розкрити можливості їх участі в науково-дослідній роботі як найбільш активній і творчій формі одержання знань.

Пререквізити: історія зарубіжної літератури; **кореквізити:** навчально-виховна практика у ЗСО, методика викладання іноземної мови.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Підготувати студентів до самостійної творчої діяльності, сформувати у них навички ведення науково-дослідної роботи, вміння писати й правильно оформляти реферати, статті, тези, випускні кваліфікаційні роботи.

Завдання дисципліни. Надати студентам знання з основ наукових досліджень, створити і розвинути практичні навички і вміння розв'язання конкретних завдань з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності; використовувати наукову, довідкову, методичну літературу рідною та іноземною мовами; володіти сучасними методами обробки інформації в галузі професійної діяльності та навичками оформлення і подання результатів наукового дослідження з дотриманням вимог академічної доброчесності; використовувати інформаційні та комунікаційні технології для самонавчання та вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота		
			Зміст	Год.	Джерела
1	2	3	4	5	6
1	Мета та завдання курсу “Основи наукових досліджень”. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності.	Мета та завдання курсу “Основи наукових досліджень”.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4	[3], [4], [2], [6], [8]
2		Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. Понятійний апарат, зміст та класифікація наук.	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[3], [4], [5], [6], [8]
3	Організація наукової діяльності в Україні та за кордоном. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.	Організація наукової діяльності в Україні та за кордоном.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4	[3], [4], [5], [6], [8]
4	.	Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Ефективність наукових досліджень.	Підготовка до практичного заняття.	6	[1], [8], [9], [10], [11]
5	Сутність гіпотези, її особливості. Вибір теми та реалізація наукового дослідження. Методика розчленування формулювання теми на розділи НДР.	Сутність гіпотези, її особливості. Етапи розвитку гіпотези. Доведення гіпотези, способи встановлення істини	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	4	[5], [6], [8], [12], [14]
6		Вибір теми та реалізація наукового дослідження. Методика розчленування формулювання теми на розділи НДР.	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[1], [3], [5], [6], [21]
7	Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Методи та техніка наукових досліджень.	Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Методи та техніка наукових досліджень.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	4	[4], [5], [13], [20], [21]
8		Методи емпіричного дослідження. Методи досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях.	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[11], [12], [13], [14], [20]
9	Поняття про наукову інформацію та її роль у здійсненні наукових досліджень. Джерела	Поняття про наукову інформацію та її роль у здійсненні наукових досліджень.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального	4	[10], [17], [18], [20]

	інформації та їх використання в науково-дослідній роботі.		завдання.		
10		Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі. Техніка роботи зі спеціальною літературою.	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[3], [4], [8], [10], [17]
11	Курсова і дипломна роботи. Етапи роботи над дослідженням та оформленням курсової та дипломної робіт.	Курсова і дипломна роботи. Етапи роботи над дослідженням та оформленням курсової та дипломної робіт. Захист дипломної роботи.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[5], [6], [8], [9], [10]
12		Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[10], [14], [20], [21]
13	Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання. Форми звітності у науковому дослідженні	Наукова публікація: поняття, функції, основні види.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[5], [6], [17], [18], [20]
14		Наукова монографія, наукова стаття, тези доповіді. Реферат, доповідь, виступ. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання. Форми звітності у науковому дослідженні	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[5], [6], [8], [9], [10]
15	Об'єктивність та вірогідність інтерпретації результатів НДР. Наукова ерудиція, плагіат. Авторське право, співавторство.	Об'єктивність та вірогідність інтерпретації результатів НДР. Наукова ерудиція, плагіат.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[10], [14], [20], [21]
16		Авторське право, співавторство. Культура обговорення виконаної роботи в процесі апробації.	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[5], [6], [8], [12], [14]
17	Науково-дослідна робота студентів: семінари, лабораторні роботи, наукові гуртки.. Науково-дослідні установи, аспірантура, докторантура.	Науково-дослідна робота студентів: семінари, лабораторні роботи, наукові гуртки.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	6	[11], [12], [13], [14], [20]
18		Забезпечення розвитку науки: система підготовки наукових кадрів. Науково-дослідні установи, аспірантура, докторантура.	Підготовка до практичного заняття. Виконання індивідуального завдання.	4	[1], [3], [5], [6], [21]

Примітка: * Лекції проводяться через тиждень по дві години (чисельник чи знаменник відповідно до розкладу занять).
Практичні заняття проводяться щотижня по дві години.

.Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття за розкладом, не запізнюватися, домашні завдання виконувати за графіком. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Під час роботи над індивідуальними завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності. Набуті студентом знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення «Про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ» (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/03/006.pdf>).

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи оцінюється за чотирибальною шкалою. Підсумкова оцінка за семестр виставляється із урахуванням всіх оцінок, одержаних студентом за семестр та результатів іспиту. Форми оцінювання: усне опитування, тестування, заслуховування доповідей, презентацій, семестровий контроль у формі іспиту.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль (іспит)
Практичні заняття	Тестовий контроль	Індивідуальні завдання	Підсумковий контрольний захід
ВК: 0,3	0,1	0,2	0,4

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Контрольні питання з дисципліни

1. Історія виникнення поняття «наука».
2. Вчені, які змінили історію людства.
3. Структурні елементи науки, їх характеристика.
4. Класифікація наук.
5. Наукове дослідження та його основні етапи.
6. Формулювання теми й обґрунтування актуальності наукового дослідження.
7. Визначення наукового апарату дослідження (мети, завдань, об'єкта, предмета).
8. Визначення наукової новизни й теоретичного значення наукового дослідження.
9. Поняття методології та методики наукових досліджень.
10. Поняття та класифікація методів дослідження.
11. Загальнонаукові методи дослідження.

12. Емпіричні методи дослідження.
13. Основні методи дослідження у галузі філології.
14. Основні методи дослідження у галузі педагогіки.
15. Поняття про наукову інформацію та її роль у здійсненні наукових досліджень.
16. Види інформаційних видань.
17. Організація роботи з науковою літературою.
18. Типологія помилок у науковому тексті.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Білоусова Т. П. Основи наукових досліджень. Кам.-Под. Кам.-Под. держ. ун-т., 2003. 120 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ. 2006. 520 с.
3. Важинський С. Е, Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка. 2016. 260 с.
4. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ. Центр навчальної літератури. 2004. 212 с.
5. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Вид. 2-е., доп. і перероб. Київ. Вид. дім «Професіонал». 2004. 208 с.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ. Кондор. 2006. 206 с.
7. Модульне середовище для навчання. Режим доступу: <https://msn.khnu.km.ua/>
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
9. Панішев А. В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Житомир. ЖДТУ. 2013. 148 с.
10. Петрук В. Г. Основи науково-дослідної роботи. Вінниця. 2006. 144 с.
11. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. Київ. Центр навчальної літератури. 2003. 116 с.
12. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ. 2007. 254 с.
13. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень і технічної творчості : підручник. Київ. 2009. 96 с.
14. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія». 2016. 627 с.
15. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень. Київ. Центр учбової літератури, 2007.
16. Стіченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підручник. Київ. Знання-Прес. 2005. 300 с.
17. Сурмін Ю. Г. Майстерня вченого : підручник. Київ. Знання-Прес. 2006. 280 с.
18. Український інститут інтелектуальної власності. Режим доступу: <http://www.uipv.org>.
19. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Вид. Дім «Слово». 2003. 240 с.
20. Branchaw J. L., Butz A. R., Smith A. Entering Research. A Curriculum to Support Undergraduate & Graduate Research Trainees. 2019.
21. Brown D. J. Access to Scientific Research. 2015.
22. Koepsell D. Scientific Integrity and Research Ethics. Springer. 2016.
23. Penrose A. M. Writing on the Sciences. Exploring Conventions of Scientific Discourse. 2010.